

אברהם יש לו ג' פרשיות, יעקב יש לו י' פרשיות, יצחק לא מופיע הרבה בכלל. פרק בו שהוא כל מה שיש בחומש על חיים של יצחק, מספר על חפירת בארות. הוא חופר אותו בארות שחפר אברהם. זאת ועוד, כל הפרק שdone על מה שעשה בחייו, תמיד מזכיר אברהם.

וישב יצחק וייחפור את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמכים פלישתיים אחרי מות אברהם, ויקרא להם שמות כשםות אשר קרא להם אביו

ר' בחיי

וכל הבארות אשר חפרו - יגיד הכתוב כי מתוך הקנאה שנתקנו בו פלשתים סתמו כל הבארות אשר חפרו בימי אברהם אביו כדי שלא יוכל יצחק להועיל עצמו בהן ולהשkont זריעותיו ומקנהו, ואח"כ נתגבר יצחק וחופר אותן וקרא להן כשמות אשר קרא להן אביו, ועשה כן לכבוד אביו. וממה שהتورה הודיעה זה נראה שנחשב לו לזכות ויש בזה התעוררות וק"ז שאל ישנה אדם מדרך אבותינו, שהרי יצחק אפילו שמות הבארות שקרה אותן לא רצה לשנותן וזה ק"ז לדרכי האבות ומנהגותיהם ומוסר שלהם, ואולי מפני זה לא נשנה שמו כמו שאר האבות וזו מדה, נגד מדה, כן פירש הגאון ז"ל:

ר' בחיי: נחשב זכות גדול לאדם שהולך בדרכי אבותיו.

ולכן יצחק נקרא "פחד יצחק". ר' פראנד, פחד ללבת חז"צ מסורת אביו. תפס מנהגי אביו, כל החיים שלו שאל, "מה היה עושה אבי במקרה זהה".

והי רעב בארץ (מלבד הרעב אשר היה בימי אברהם) וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרהה. ה' אומר לו, "אל תרד מצריםה". כי אולי ירצה לעשות כמו שעשה אבא. ולכן גם בתורה, "מלבד הרעב אשר היה בימי אברהם".

(רמב"ז: כל עניין הבארות רמז לבני בית המקדש שיבנה דוקא על ידי בני יצחק, וכגמ' שבת שככל ישראל ינצל באחרית הימים דוקא על ידי טענת יצחק. ז"א, שיצחק עולה תמיימה איינו מחדש דבר זה הסוד להביא לנאותה העתידה).

הכתב והකבלה

(יח) ויקרא להן שמות. אם יהיו שמות הבארות האלה שמות פשוטות בעלמא בלתי מורות על עניין מה, מה אהדר קרא לאשמעין בהם, מה לנו בשמות שהיה להן תחילת, ומה היה ההפסד בבטולו, ומה התועלת שהתאמץ יצחק להחזיר שם הראשון עלייה. ויתכן דקירות שמות לבארות היו דומה לשאר קריית שמות שהיו לזכרון חסדי ה' ופעולותיו, כגון ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, ויקרא שם המקום ההוא בית אל, ויקרא שמו ה' נסי, על כן קרא לבאר באר לחוי רואי, ככה עשה אברהם בבארות אשר חפר, שקרא את שמותם בשם ה', ולפי שהיה מודתו של אברהם

להשתדל בכל מאמץ כחו להשיב רביהם מעון ללימודם דעת את ה' ולהוראות להם שאין ממשות באילם שהוא מוטעים לעבדם, וכי להמציא מציאות רוחני למחייבי אל, המציא תחבולת נפלאה להכניס ע"י את המוטעים אל תחת כנפי השכינה, כל באר אשר קרא אותה בשם אשר יורה על אמרת מציאות ה', עד"מ לפי שהיו הטוענים לומר שהנהגת העולם תלוי רק במערכת השמים, וכל הצלחת אדם איננה רק מהשפעת הכוכבים והמזלות, لكن חשבו אלו לאלהים ועבדו אותם, לבטל מהם הדעה המוטעת, קרא שם דבר, ה' אלהי צבאות, בזה הרגיל בפי הבריות הבאים לשאוב מהם מבארו, באמרים נלכה נא לשאוב מהם מבאר הנקרא כך, שנתעוררו על דעתם המשובשת ויתנו לבם אל השגה אמתית, ההוי ב"ה לבדו הוא אלהי עולם ותחת מושלו בלבד יתנהג העולם. וילמדו דעת כי כל צבא השמים הכוכבים והמזלות אין השפעתם מעצם רק מה שהו ב"ה משפיע לכל ככוב כפי הקשר קבלתו, ולזה אין ראוי לעבוד עבודה רק למי שהוא אדון על כל, לא למי שמשמשת יד אחר עליו. ככה עשה אברהם בכל באר ובאר אשר חפר, לפי שבארות מים הם צרכי רבים וכל המון עם הרגלו בזה לדעת ידיעות אמתיות ולהזכיר את אל העליון ית', ודבר גדול עשה אברהם אהוב ה', שהיה כعبد הנאמן למלך המשתדל להביא אנשים שברחו להם מדינתו מפני מרדם בו, והוא ידבר אל לבם ויודיעם מ טוב הנהגת המלך והוא

הכתב והקבלת: אברהם השתמש בbaarות לקירוב רחוקים, שהם נצרכים לכל אדם, וקרא להם שמות שמראים שכלי חיות האדם בא מה'. ואחר שנפטר אברהם, סתומים פלישתיים כי לא רצו שאנשים ילכו אחר ה', ולכן יצחק חפר אותם, וקרא להם אותו שמו, כי היה התכליות שלו אותו תכליות כמו אברהם, לקרב לרחוקים דרך הבאר.

רואים מזה שכלי דבר בעולם הזה, כמו אוכל, יש להשתמש לוזה לקירוב רחוקים. ורואים איך יצחק רצה תמיד ללכת בדרכיו אבי.

שפט אמת

ובפ' וכל הבארות כו' חפרו ע"א בימי אברהם אביו סתומים פלישתיים כו' וישב יצחק ויחפור. פ' בימי הם ההארות אשר חידש אברהם והיה בבח' החסד ואהבת ה'. ובהארות אלו מצויים. ואלה הבארות נסתמו אח"כ. لكن ה' צריך יצחק לחפש דרך הגבורה ויראת ה'. כי בוודאי כל ההסתם ה' כדי שיצטרך יצחק לחפש דרך שלו. וכן הוא גם בפרט כל איש ישראל כשמתפעל לפעם במדה אחת. אח"כ נופל מזאת המדרישה כדי שיצטרך לחפש דרך אחר וע"ז מותקן כל המידות. וכל דרכי האבות ה' הכל רק עצות בעבר בני' איך למצוא עבודה ה'

ואלה תולדות יצחק בן אברהם הוליד את יצחק. ואלה מוסיף על הראשונים שכ' אלה תולדות השמים והארץ בהבראם באברהם. ועתה ניתוסף קיום בעולם בבח' יצחק כמ"ש ז"ל שאברהם תיקן את העולם בבח' אהבה וחסד. ויצחק בבח' יראה ומדה"ז. וראינו שעיקר הבירור געשה ע"י יצחק שמננו נבררו יעקב ועשן כל אחד להיות בפ"ע. למדנו שהיראה היא העיקר. אמנים עיקר היראה היא הבאה ע"י אהבה. ומזה נולד נקודה של אמת. וזה אברהם הוליד את יצחק. כלומר שע"י שיראת יצחק באה מצללות אהבה של אבי. ע"ז נולד ממנו יעקב. וכל אלה העניינים צריכים כל איש ישראל בפרט ג"כ לתקן עצמו שהוא עולם קטן בכל המידות. וכ' וכל הבארות כו' סתומים פלישתיים. וישב יצחק ויחפור כו'. וכ"ז ה' כדי שיצטרך יצחק לתקן העולם בבח' השיכחה אליו. לכן נסתם דרכו של אבא"ה לפי שעה.Auf"כ ע"י עבודות יצחק אבינו במדה"ז נתעורר גם בח'

אברהם. כמ"ש וישב בח' תשובה כו'. ויקרא להן שמות כשםות אשר קרא להן אביו. לברר שאח"כ חזרו גם הארות הראשונים שתיקון אאע"ה. וכן נהוג בכל איש אחר שמתוקן עצמו בבח' אהבה. נסתם הדרך. כדי שיצטרך לתקן שאר המידות. ואח"כ חוזרים כל הארות ויגיעות הראשונים לטוב:

דברים רבה (וילנא) פרשה יא

א הלכה אדם מישראל שעבר לפני התיבה וטעה כיצד הוא צריך לעשות כך שנוחכים העובר לפני התיבה וטעה עבר אחר תחתיו למדונו רבותינו אמר ר' יוסי בר חנינא טעה בגין ברכות הראשונות חזר בתחלת מגן רב הונא אמר אם טעה בגין ברכות אמרצות חזר להאל הקדוש רב אמר אם טעה בשלש אחרונות חזר לתחלת מודים, ד"א העובר לפני התיבה וטעה עבר אחר תחתיו ומניין הוא מתחילה מתחלת הברכה שטעה ומהיכן למדו מאבות העולם למה שלא היה אחד מתחילה אלא ממקום שפסק חבירו כיצד אברהם בירך את יצחק מניין דכתיב (בראשית כה) ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק ומה נתן לו ר' יהודה ור' נחמייה ר"י אומר בכורה נתן לו כענין שנאמר (שם / בראשית כ"ה) וימכוור את בכורתו לעקב ר' נחמייה אמר ברכה נתן לו כענין שנאמר (שם / בראשית כז) ויתן אף אני מתחילה בויתן מניין שנאמר ויתן לך אלהים ובמה חתום יצחק בקריריה שנאמר (שם / בראשית כח) ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו עמד יעקב לברך את השבטים אמר אני פותח אלא בקריריה שנאמר (שם / בראשית מט) ויקרא יעקב אל בניו ובמה חתום בזאת שני' (שם / בראשית מ"ט) וזאת אשר דבר להם אביהם עמד משה לברך את ישראל אמר אני פותח אלא בזאת מניין ממה שקרינו בענין זו זאת הברכה.

ואף שיצחק חידש תפלה מנהה וחידש המעשרות, הוא רק עשה זאת זה לבנות על היסודות שבנה אברהם בשחרית, ולכן הוא התפלל שנייהם, וכן במעשה, בנה על ההכרת הטוב של אברהם.

ולכן היה קלסטור פניו כמו אברהם, ולא עזב את ארץ ישראל, שהיה זה הסמל של אישיותו, לא היה מחדש, אלא רק המשיך את המסורת של אביו.

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק.

מקשים העולם, למה לא הביא תולדות יצחק? אלא, כל מהותו של יצחק היה, שאברהם הוליד את יצחק. רצה רק ללכת בדרך אבוטיו.

לפעמים יש לנו יציר הרע ללכת לא בדרכי אבוטיו. רוצים לחידש דברים, ולפעמים זה לצורך, אבל הרבה פעמים, צריכים לדעת כי יסוד הגאולה הוא שנחזר לדברים הישנים, בדרך ישראל סבא, ולכן יצחק הוא שיביא הגאולה לכל ישראל, בעונתנו, ובהליכה בדרך אבוטיו.